

LIBRISWe know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SEE, LISA

Dragostea Florii de Bujor / Lisa See ; trad. din lb. engleză:
Dorina Tătăran. - București : Bookzone, 2025
ISBN 978-630-305-537-4
I. Tătăran, Dorina (trad.)
821.111

Redactor: **Justina Ene**
Grafician copertă: **Dacian Neagu**
Tehnoredactor: **Anca Marisac**

PEONY IN LOVE

Copyright © 2007 by Lisa See
Translation rights arranged by the Sandra Dijkstra Literary Agency
All rights reserved.

© Bookzone 2025, pentru prezenta ediție
Toate drepturile rezervate pentru limba română.
Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi stocată
sau reprodusă fără acordul editurii.

Editura Bookzone

Șoseaua Berceni nr. 104, sector 4, București
Comenzi și informații:
Telefon: 031-433.50.68
E-mail: office@bookzone.ro
www.bookzone.ro

LISA SEE

DRAGOSTEA FLORII DE BUJOR

Traducere din limba engleză de Dorina Tătăran

Bookzone
BUCUREȘTI, 2025

Dinastia Ming s-a prăbușit în 1644 și locul ei a fost luat de dinastia Qing, condusă de manciurieni. Timp de aproximativ treizeci de ani, țara a fost în fierbere. Unele femei au fost alungate din casele lor, altele au plecat de bunăvoie. Realmente, mii de femei au devenit poete și scriitoare publicate. Fecioarele bolnave de dragoste au făcut parte din acest fenomen. Operele a peste douăzeci dintre ele au supraviețuit până astăzi.

Am respectat stilul tradițional chinezesc în ceea ce privește redarea datelor. Împăratul Kangxi a domnit între 1662 și 1722. Piesa lui Tang Xianzu, *Pavilionul Bujorilor*, a fost pusă în scenă pentru prima dată și apoi publicată în 1598. Chen Tong (Floare de Bujor în acest roman) s-a născut în jurul anului 1649, Tan Ze în jurul anului 1656, iar Qian Yi în jurul anului 1671. În 1694, *The Three Wives' Commentary* a devenit prima carte din lume de acest fel, scrisă și publicată de femei.

Deși nu se știe cum apare, dragostea devine din ce în ce mai profundă. Cei vii pot muri din pricina ei, iar prin puterea ei cei morți revin la viață. Dragostea nu este dragoste în sensul ei deplin, dacă cel care trăiește nu este dispus să moară pentru ea sau dacă nu poate readuce la viață pe cel care a murit. Iar dragostea ce apare în vis trebuie neapărat să fie una închipuită? Căci lumea aceasta este plină de iubiți de vis. Este o chestiune pur trupească doar pentru aceia a căror dragoste trebuie împlinită în așternuturi și pentru care afecțiunea devine mai profundă doar după ce renunță la îndatoriri.

Prefață la *Pavilionul Bujorilor*

Tang Xianzu, 1598

Pe aripile vântului

CU DOUĂ ZILE ÎNAINTE SĂ ÎMPLINESC ȘAISPREZECE ani, m-am trezit atât de devreme, încât servitoarea mea încă dormea pe podea, la picioarele patului. Ar fi trebuit să o dojenesc pe Salcie, însă nu am făcut-o, pentru că îmi doream câteva clipe de singurătate, să-mi savurez entuziasmul. Începând cu seara aceea, urma să asist la o reprezentație a piesei *Pavilionul Bujorilor*, care se juca în grădina noastră. Iubeam povestea aceea și adunasem unsprezece dintre cele treisprezece versiuni apărute. Îmi plăcea să stau în pat și să citesc despre fecioara Liniang și iubitul ei din vis, despre aventurile și împlinirea iubirii lor, în cele din urmă. Și timp de trei seri, culminând cu ziua de Dublu Șapte – a șaptea zi a lunii a șaptea, când era ziua îndrăgostiților și ziua mea de naștere –, urma să și văd povestea jucată, lucru de obicei interzis fetelor și femeilor. Tata invitase și alte familii la festivități. Erau pregătite concursuri și ospete. Avea să fie minunat.

Salcie s-a ridicat și s-a frecat la ochi. Când m-a văzut că o privesc, a sărit în picioare și mi-a dat binețe. Eu am simțit un nou fior de nerăbdare, așa că am fost deosebit de atentă când Salcie m-a îmbrăcat, m-a ajutat să îmbrac o rochie de mătase de culoarea lavandei și m-a pieptănat. Voiam să arăt perfect; voiam să mă comport perfect.

În pragul vârstei de șaisprezece ani, fetele știu cât de frumoase sunt, iar când m-am privit în oglindă, nu mai puteam de mândrie. Părul meu era negru și mătăsos. Când Salcie mi l-a pieptănat, am simțit atingerea periei de la

vârful capului până în jos, pe spate. Ochii mei aveau forma frunzelor de bambus, iar sprâncenele erau ca niște tușe delicate trasate de un caligraf. Obrajii îmi străluceau precum rozul pal al unei petale de bujor. Tata și mama spuneau că e cât se poate de firesc, deoarece numele meu e Floare de Bujor. Mă străduiam, așa cum numai o tânără poate, să mă ridic la înălțimea delicateții numelui meu. Buzele mele erau pline și moi. Aveam talia subțire, iar sânii mei erau pregătiți pentru atingerea unui soț. Nu așa spune că eram vanitoasă. Eram doar o fată obișnuită, de cincisprezece ani. Eram sigură pe frumusețea mea, dar aveam suficientă înțelepciune să știu că era trecătoare.

Părinții mei mă adorau și se asigurau că primesc o educație bună, chiar foarte bună. Duceam o viață rafinată și prețioasă, eram iubită, tot ce aveam de făcut era să aranjez flori, să arăt frumos și să cânt la recepțiile părinților mei. Eram atât de privilegiată, încât până și servitoarea mea avea picioarele legate.¹ Când eram mică, credeam că toate sindrofiile pe care le organizam și toate bunătățile pe care le mâncam în ziua de Dublu Șapte erau o sărbătoare în cinstea mea. Nimeni nu mi-a spus că nu era așa, deoarece eram iubită și foarte, foarte răsfățată. Am tras aer în piept, apoi am expirat lent... *fericită*. Acea urma să fie ultima mea zi de naștere sărbătorită acasă, înainte de căsătorie, și voiam să mă bucur de fiecare minut.

Am ieșit din camera mea din Aripa Fetelor Necăsătorite și m-am îndreptat spre Salonul strămoșilor, să-i aduc ofrande bunicii. Petrecusem atât de mult timp

1 Legarea picioarelor era un obicei chinezesc care consta în ruperea și legarea strânsă a oaselor tălpilor fetelor tinere, pentru a le schimba forma și mărimea. Picioarele modificate prin legare erau cunoscute sub denumirea de picioare-lotus, iar pantofii confecționați special pentru ele erau numiți pantofi-lotus. În China imperială târzie, picioarele legate erau considerate un simbol al statutului social și un semn al frumuseții feminine. Dar legarea picioarelor era o practică dureroasă, care limita mobilitatea femeilor și ducea la dizabilități pe tot parcursul vieții (n. tr.).

pregătindu-mă, încât am făcut doar o plecăciune rapidă. Nu voiam să întârzii la micul-dejun. Picioarele nu mă duceau atât de repede pe cât aș fi vrut, dar când i-am văzut pe părinții mei stând împreună într-un pavilion cu vedere la grădină, am încetinit. Dacă mama întârzia, puteam întârzia și eu.

— Fetele nemăritate nu trebuie să fie văzute în public, am auzit-o pe mama spunând. Îmi fac griji chiar și pentru cumnatele mele. Știi că nu încurajez ieșirile private. Și să aducem străini pentru spectacolul acesta...

Vocea ei s-a stins. Ar fi trebuit să mă grăbesc, însă piesa aceea însemna atât de mult pentru mine, încât am rămas acolo, ascunzându-mă în spatele trunchiurilor răsucite ale unei vițe de glicină.

— Aici nu este niciun fel de *public*, a zis *bàba*². Nu va fi o petrecere deschisă, unde femeile se fac de rușine stând printre bărbați. Veți fi ascunse în spatele paravanelor.

— Dar bărbații din afară vor fi în interiorul zidurilor noastre. Ne pot vedea șosetele și pantofii pe sub paravane. Ne pot simți mirosul părului și al pudrei. Și dintre toate piesele ai ales una de dragoste, pe care nicio fată nemăritată nu ar trebui să o audă!

Mama era de modă veche în convingeri și comportament. În haosul social ce a urmat Prăpădului, când dinastia Ming a căzut și invadatorii manciurieni au preluat puterea, multe femei din elita societății erau încântate să iasă din case și să călătorească pe canale, în bărci de agrement, să scrie despre ce vedeau și să-și publice observațiile. Mama era cu totul împotriva unor astfel de lucruri. Era o loialistă – încă fidelă împăratului detronat Ming –, dar excesiv de tradiționalistă în alte privințe. În timp ce multe femei din Delta Yangzi dădeau un nou sens celor Patru Virtuți

2 Transcrierea romanizată a termenului colocvial folosit în limba chineză pentru „tată”, „tati” (n. tr.).

– castitatea, conduita, limbajul și datoria –, mama mă dojenea mereu, să nu uit semnificația și rostul lor original.

– Nu vorbi niciodată, spunea ea. Iar dacă trebuie să vorbești, așteaptă până vine un moment potrivit. Nu jigni pe nimeni.

Mama se emoționa foarte tare când venea vorba despre astfel de lucruri, pentru că era guvernată de *qing*: emoție, pasiune și iubire. Aceste forțe țin universul laolaltă și izvorăsc din inimă, lăcașul conștiinței.

Tatăl meu, pe de altă parte, era guvernat de *li* – rațiune și emoții stăpânite – și râdea indiferent la îngrijorarea mamei că vor fi prezenți străini.

– Nu te plângi când vin în vizită membrii clubului meu de poezie.

– Dar fiica și nepoatele nu sunt în grădină când sunt ei aici! Nu există ocazii pentru necuviințe. Și celelalte familii pe care le-ai invitat?

– Știi de ce le-am invitat, a zis el aspru, pierzându-și răbdarea. Comisarul Tan este important pentru mine în acest moment. Nu te mai certa cu mine pe tema asta!

Nu le puteam vedea chipurile, dar mi-o imaginam pe mama pălind în fața izbucnirii lui neașteptate; ea n-a mai zis nimic.

Mama se ocupa de treburile din interior și ținea mereu ascunse în pliurile fustei lacăte din metal bătut în formă de pește, în caz că avea nevoie să închidă o ușă ca să pedepsească o concubină, să pună la păstrare sulurile de mătase care veneau pentru uz casnic de la unul dintre atelierele noastre, sau să protejeze cămara, atelierul de țesut perdele sau camera rezervată servitorilor pentru a-și amana lucrurile când aveau nevoie de bani în plus. Faptul că nu folosea niciodată lacătele abuziv îi câștigase respectul și recunoștința celor care locuiau în aripa femeilor, dar

când era supărată, așa cum era în clipa aceea, le învârtea pe degete nervoasă.

Izbucnirea de furie a lui *bàba* a fost înlocuită de tonul conciliant pe care îl adopta adesea cu mama.

– Nimeni nu le va vedea pe fiica noastră sau pe nepoatele noastre. Toate regulile vor fi respectate. Este o ocazie specială. Trebuie să fiu diplomat în relații. Dacă noi deschidem ușile acum, s-ar putea ca și alte uși să se deschidă în curând.

– Trebuie să faci ce crezi că este mai bine pentru familie, a recunoscut mama.

Am profitat de momentul acela ca să mă furișez pe lângă pavilion. Nu înțelesesem tot ce se spusese, dar nici nu-mi păsa. Important era că piesa tot avea să se joace în grădina noastră, iar eu și verișoarele mele urma să fim primele fete din întregul Hangzhou care o vor vedea. Desigur, nu puteam sta printre bărbați. Urma să fim ascunse în spațele unor paravane, ca să nu ne vadă nimeni, așa cum spusese tata.

Când mama a intrat în Pavilionul Primăverii pentru micul-dejun, își recăpătase calmul obișnuit.

– Nu este o dovadă de bună-creștere ca fetele să mănânce prea repede, ne-a avertizat ea pe mine și pe verișoarele mele în timp ce trecea pe lângă masa noastră. Când vă veți muta în casele soților voștri, cu siguranță, soacrele voastre nu vor dori să vă vadă mâncând ca niște crapi înfometate într-un iaz, cu gurile deschise de poftă. Totuși, ar trebui să fim gata când vor sosi oaspeții.

Așa că am mâncat cât de repede am putut, încercând să părem niște domnișoare cuviincioase.

Imediat ce servitoarele au strâns vasele, m-am apropiat de mama.

– Pot să merg la poarta din față? am întrebat, sperând să îi întâmpin pe oaspeții noștri.

— Da, în ziua nunții tale, mi-a răspuns ea, zâmbind cu afecțiune, așa cum făcea întotdeauna când îi puneam o întrebare prostească.

Am așteptat răbdătoare, știind că palanchinele erau aduse acum peste pragul principal și în Salonul de Ședere, unde oaspeții noștri urmau să coboare și să bea ceai înainte de a intra în aripa principală a domeniului. De acolo, bărbații aveau să meargă în Salonul Eleganței Luxoase, unde urmau să fie primiți de tata. Femeile urmau să vină în aripa noastră, în partea din spate a domeniului, ferite de privirile bărbaților.

În cele din urmă, am auzit vocile melodioase ale femeilor, care se apropiau. Când au sosit cele două surori ale mamei și fiicele lor, mi-am amintit să fiu cumpătată în atitudine, comportament și mișcări. Au sosit apoi câteva surori ale mătușilor mele, urmate de soțiile mai multor prieteni ai tatei. Cea mai importantă dintre ele era doamna Tan, soția bărbatului pe care tata îl pomenise în cearta cu mama. (Manciurienii îi acordaseră recent soțului ei o funcție înaltă, cea de Comisar al Riturilor Imperiale.) Era înaltă și foarte slabă. Fiica ei cea mică, Tan Ze, se uita în jur cu nerăbdare. Am fost cuprinsă de un val de invidie. Eu nu ieșisem niciodată de pe domeniul familiei Chen. Oare comisarul Tan își lăsa fiica să treacă des de poarta familiei?

Ne-am pupat. Ne-am îmbrățișat. Am făcut schimb de cadouri: smochine proaspete, borcane cu vin de orez Shaoxing și ceai din flori de iasomie. Apoi le-am arătat femeilor și fiicelor acestora camerele în care vor sta. Au despachetat bagajele. Și-au schimbat hainele de călătorie cu rochii curate. Alte pupături. Alte îmbrățișări. Câteva lacrimi și multe râsete. Apoi ne-am mutat în Salonul Lotusului Înflorit, principalul nostru loc de adunare pentru femei, unde tavanul era înalt, în formă de coadă de pește, și susținut de stâlpi rotunzi vopsiți în negru. Ferestrele și ușile sculptate dădeau într-o grădină privată, pe o parte, și

spre un iaz plin cu lotuși, pe cealaltă parte. Pe o masă de altar din centrul camerei se aflau un mic paravan și o vază. Când erau rostite împreună, cuvintele *paravan* și *vază* sunau ca *siguranță*, iar noi, femeile și fetele, ne simțeam toate în siguranță acolo, în salon, în timp ce ne ocupam locurile.

Odată așezată, picioarele mele legate abia atingând suprafața podelei reci de piatră, m-am uitat în jur prin încăpere. Eram bucuroasă că avusesem grijă de înfățișarea mea, pentru că celelalte femei și fete erau îmbrăcate cu cele mai fine haine de mătase, brodate cu flori de sezon. Comparându-mă cu celelalte, trebuia să recunosc că verișoara mea Lotus arăta excepțional de frumoasă, ca întotdeauna. Sincer, toate străluciam în așteptarea festivităților care urmau să înceapă în casa noastră. Până și dolofana mea verișoară Mătură arăta mai bine ca de obicei.

Servitoarele au adus pe mese mici platouri cu dulciuri, apoi mama a anunțat un concurs de broderie, prima dintre numeroasele activități pe care le planificase pentru cele trei zile. Ne-am întins broderiile pe o masă și mama le-a examinat, căutând cele mai elaborate modele și cele mai iscusite cusături. Când a ajuns la a mea, a vorbit cu sinceritatea cuvenită.

— Broderia fiicei mele se îmbunătățește. Vedeți cum a încercat să brodeze crizanteme?

A făcut o pauză.

— Sunt crizanteme, nu-i așa?

Când am încuviințat din cap, mi-a zis:

— Te-ai descurcat bine.

M-a sărutat ușor pe frunte, dar oricine putea să-și dea seama că nu voi câștiga concursul de broderie, nici în ziua aceea, nici altă dată.

Spre sfârșitul după-amiezii, printre ceaiuri, concursuri și anticiparea evenimentului din seara aceea, agitația

noastră începea să se simtă. Ochii mamei au cercetat încăperea, observând fetițele care se foiau, privirile agitate ale mamelor, piciorul neliniștit al Mătușii a Patra și pe durdulia Mătură, care tot trăgea de gulerul strâns. Când ochii mamei s-au oprit asupra mea, mi-am împreunat mâinile în poală și am stat cât mai nemișcată, deși pe dinăuntru îmi venea să țopăi, să flutur din brațe și să țip de bucurie.

Mama și-a dres vocea. Câteva femei și-au îndreptat privirile spre ea, dar altfel agitația a continuat. Ea și-a dres vocea din nou, a bătut cu unghia în masă și ni s-a adresat pe un ton melodios.

— Într-o zi, cele șapte fiice ale Zeului Bucătăriei se scăldau într-un iaz, când un văcar și bivolul lui au dat peste ele.

Recunoscând începutul poveștii preferate a tuturor fetelor și femeilor, în cameră s-a așternut liniștea. I-am făcut semn mamei cu capul, recunoscând cât de inteligentă era să folosească această poveste ca să ne calmeze, și am ascultat-o povestind cum văcarul obraznic a furat hainele celei mai frumoase fiice, Țesătoarea, lăsând-o goală în iaz.

— Când răcoarea serii s-a așternut peste pădure, a zis mama, deși rușinată de goliciunea ei, nu a avut de ales decât să se ducă la casa văcarului, să-și recapete hainele. Țesătoarea știa că nu-și poate salva reputația decât într-un singur fel. Așa că a decis să se mărite cu văcarul. Ce credeți că s-a întâmplat apoi?

— S-au îndrăgostit unul de altul, a zis Tan Ze, fiica doamnei Tan, cu voce pițigăiată.

Aceasta era partea neprevăzută a poveștii, deoarece nimeni nu se aștepta ca o nemuritoare să iubească un om obișnuit, când până și aici, în lumea muritorilor, soții și soțiile din căsătoriile aranjate rareori găseau dragostea.

— Au avut mulți copii, a continuat Ze. Toată lumea a fost fericită.

— Până când? a întrebat mama, de data aceasta așteptând răspunsul unei alte fete.

— Până când zeii și zeițele s-au săturat, a răspuns din nou Ze, ignorând dorința evidentă a mamei. Le era dor de fata care țesea mătase din nori pentru hainele lor și o voiau înapoi.

Mama s-a încruntat. Tan Ze întrecuse măsura! Am presupus că avea vreo nouă ani. Am aruncat o privire la picioarele ei, amintindu-mi că intrase fără ajutor. Scăpase de cei doi ani cu picioarele legate. Poate că entuziasmul ei avea legătură cu faptul că putea să meargă din nou.

Dar manierele ei!

— Continuați, a zis Ze. Spuneți-ne mai multe!

Mama s-a crispat, apoi a continuat ca și cum cele Patru Virtuți nu ar fi fost încălcate încă o dată.

— Regina Cerurilor i-a adus pe Țesătoare și pe Văcar înapoi în ceruri, apoi a luat un ac de păr și a desenat Calea Lactee, pentru a-i despărți. În acest fel, Țesătoarea nu mai putea fi distrasă de la munca ei, iar Regina Cerului avea din nou rochii frumoase. În ziua de Dublu Șapte, zeița le permite tuturor coțofenelor de pe pământ să formeze un pod celest cu aripile lor, astfel încât cei doi îndrăgostiți să se poată întâlni. Fetelor, dacă peste trei nopți de acum veți fi încă treze între miezul nopții și zorii zilei, când luna e în pătrar, și vă veți afla sub o pergolă de viță-de-vie, îi veți auzi pe cei doi îndrăgostiți plângând la despărțire.

Era o idee romantică – și ne învăluia în sentimente plăcute –, dar niciuna dintre noi nu avea cum să fie singură sub o pergolă de viță-de-vie la ora aceea din noapte, chiar dacă ne aflam în siguranța acestui domeniu. Și, cel puțin în ce mă privește, nu a reușit să-mi potolească emoția care mă cuprinsese în legătură cu *Pavilionul Bujorilor*. Cât mai aveam de așteptat?

Când a venit ora cinei în Pavilionul Primăverii, femeile s-au adunat în grupuri mici – surori cu surori, verișoare cu verișoare –, dar doamna Tan și fiica ei erau străine acolo. Ze s-a așezat lângă mine la masa fetelor nemăritate, de parcă ar fi fost pe cale să se mărite și nu era doar o fetiță. Știam că mama se va bucura că am fost atentă cu musafira noastră, dar îmi părea rău că am făcut-o.

— Tata îmi poate cumpăra orice vreau, s-a lăudat Ze, spunându-ne mie și celorlalte care o puteau auzi că familia ei era mai bogată decât clanul Chen.

ABIA TERMINASERĂM de mâncat, când de afară s-a auzit sunetul unei tobe și al unor talgere, chemându-ne în grădină. Intenționeam să dau dovadă de rafinament și să ies din cameră pășind încet, însă am sfârșit ieșind prima pe ușă. Felinarele pâlăpâiau când am înaintat pe coridorul dinspre Pavilionul Primăverii, pe marginea iazului central, până după Pavilionul Întotdeauna Plăcut. Am trecut de porțile în formă de lună, care lăsau să se vadă pe cealaltă parte pâlcuri de bambus, ghivece cu orhidee cymbidium și gard viu tăiat cu meșteșug. Cum muzica se auzea din ce în ce mai tare, m-am forțat să încetinesc. Trebuia să înaintez cu prudență, conștientă că, în seara aceea, în incinta casei noastre se aflau bărbați care nu făceau parte din familie. Dacă unul dintre ei m-ar fi văzut, eu aș fi fost cea învinuită și m-aș fi ales cu reputația pătată. Dar ca să fiu atentă și să nu mă grăbesc, aveam nevoie de mai multă stăpânire de sine decât credeam că am. Piesa urma să înceapă în scurt timp și voiam să mă bucur de fiecare secundă din ea.

Am ajuns în zona rezervată femeilor și m-am așezat pe o pernă lângă unul dintre pliurile paravanului, ca să pot trage cu ochiul prin deschizătură. Nu puteam vedea mare lucru din reprezentație, dar era mai mult decât speram. Celelalte femei și fete au intrat în urma mea și s-au așezat

și ele pe perne. Eram atât de emoționată, încât nici n-am băgat de seamă când Tan Ze s-a așezat lângă mine.

Ca regizor al piesei, tata stătuse în ultimele câteva săptămâni retras într-o sală mai mică, împreună cu actorii. Angajase o trupă de teatru ambulant formată din opt bărbați, ceea ce o supărase teribil pe mama, deoarece aceștia erau oameni din cea mai de jos și mai umilă clasă. De asemenea, îi obligase pe unii membri ai personalului nostru, inclusiv pe Salcie și pe alte câteva servitoare, să joace diverse roluri.

— Piesa ta are cincizeci și cinci de scene și patru sute trei arii! îmi zisese Salcie într-o zi, uimită, de parcă eu nu știam deja asta.

Ar fi fost nevoie de mai mult de douăzeci de ore pentru a interpreta întreaga piesă, însă oricât am insistat, nu mi-a spus care erau scenele tăiate de *băba*.

— Tatăl tău vrea să fie o surpriză, mi-a spus Salcie, bucurându-se de ocazia de a-mi nesocoti porunca.

Pe măsură ce repetițiile deveneau tot mai solicitante, o stare de consternare se răspândise în toată casa, când un unchi ceruse pipa și nu găsisese pe nimeni să i-o umple sau când o mătușă ceruse apă caldă pentru baie și nimeni nu i-o adusese. Chiar și eu aveam neplăceri, deoarece Salcie era ocupată acum, primind rolul important al lui Parfum de Primăvară, servitoarea personajului principal.

A început muzica. Narratorul a ieșit și a prezentat pe scurt piesa, subliniind cum dorința lor dăinuise de-a lungul a trei încarnări, până când Liu Mengmei și Du Liniang își împliniseră iubirea. Apoi am făcut cunoștință cu tânărul erou, un cărturar sărac, nevoit să plece din casa părintească pentru a da examenele imperiale. Numele lui de familie era Liu, care înseamnă *salcie*. El și-a amintit cum visase o fecioară frumoasă stând sub un prun. Când se trezise, își luase prenumele de Mengmei, Visul Prunului. Prunul, cu

frunzele lui dese și fructele coapte, simboliza măreția naturii, așa că numele acela era sugestiv inclusiv pentru firea pasională a lui Mengmei. Eu ascultam cu atenție, însă preferata mea fusese mereu Liniang și abia așteptam s-o văd.

Ea și-a făcut apariția pentru scena numită „Mustrarea fiicei”. Purta o rochie din mătase aurie, cu broderie roșie. Din coronita ei ieșeau ghemotoace pufoase din mătase filată, fluturi din mărgelile și flori care tremurau ușor când se mișca.

— *Ne prețuim fata ca pe o perlă, i-a cântat doamna Du soțului ei, însă pe fiica ei a mustrat-o. Nu vrei să fii ignorantă, nu-i așa?*

Iar prefectul Du, tatăl lui Liniang, a adăugat:

— *Nicio tânără virtuoasă și bună de măritat nu ar trebui să renunțe la educație. Lasă broderia și citește cărțile de pe rafturi.*

Dar muștrările nu puteau schimba comportamentul lui Liniang, așa că, în scurt timp, ea și Parfum de Primăvară au început să ia lecții de la un profesor sever. Lecțiile erau plictisitoare, pline de memorarea regulilor pe care le cunoșteam și eu prea bine. „*Este cuviincios ca la prima cântare a cocoșului o fică să se spele pe mâini, să se spele pe gură, să-și pieptene părul, să-l prindă și să-și salute părinții.*”

Auzeam astfel de lucruri în fiecare zi, împreună cu: „Nu-ți arăta dinții când zâmbești”, „Mergi încet și cu pași mici”, „Arată-te pură și frumoasă”, „Fii respectuoasă cu mătușile tale” și „Folosește foarfeca pentru a tăia firele rupte sau desprinse de pe rochii.”

Biata Parfum de Primăvară nu mai suporta lecțiile și implora să fie lăsată să plece, ca să poată merge la toaletă. De cealaltă parte a paravanului, bărbații au chicotit când Salcie s-a aplecat din talie și a început să se bâțâie, ținându-se cu ambele mâni, să nu facă pipi. Mă jena să îi văd

comportamentul, dar ea făcea doar ce îi spusese tata (ceea ce m-a șocat, cum putea să știe el astfel de lucruri?).

Stânjenită, mi-am luat privirea de la scenă și i-am văzut pe bărbați. Cei mai mulți erau cu spatele la mine, dar unii erau înclinați în așa fel încât le puteam vedea profilul. Chiar dacă eram fecioară, m-am uitat. Era o obrăznicie, dar trăisem cincisprezece ani fără să comit nicio faptă pe care cineva din familia mea ar fi putut s-o numească necuviincioasă.

Privirea mi-a căzut pe un bărbat care tocmai își întorcea capul să se uite la domnul care stătea pe scaunul de lângă el. Avea pomeții înalți, ochii mari și blânzi, iar părul, întunecat precum o peșteră. Purta o haină lungă, albastru închis, cu un croi simplu. Fruntea îi era rasă în semn de respect față de împăratul manciurian, iar coada lungă îi cădea leneș peste umăr. Și-a dus mâna la gură să spună ceva, iar eu am văzut atât de multe în acel gest simplu: blândețe, rafinament și dragoste pentru poezie. El a zâmbit, lăsând să se vadă niște dinți albi și perfecți și ochi care străluceau de veselie. Eleganța și toropeala lui îmi aminteau de o pisică: relaxat, zvelt, perfect îngrijit, versat și foarte stăpân pe sine. Era un bărbat frumos. Când și-a întors fața spre scenă pentru a urmări piesa, mi-am dat seama că îmi țineam respirația. Am expirat încet și am încercat să mă concentrez, în timp ce Parfum de Primăvară se întorcea ușurată cu vești despre o grădină pe care o descoperise.

Când citisem această parte a piesei, mi se făcuse foarte milă de Liniang, care era atât de izolată, încât nici măcar nu știa că familia ei avea o grădină. Își petrecuse întreaga viață în casă. Acum, Parfum de Primăvară o ispitea pe stăpâna ei să iasă din casă, să vadă florile, sălcii și pavilioanele. Liniang era curioasă, dar își ascundea abil interesul în fața servitoarei.

Liniștea și subtilitatea au fost întrerupte de muzica zgomotoasă ce anunța scena „Dați-i bătaie”. Prefectul Du

era la țară, să îndemne fermierii, văcarii, fetele care adunau dudu și culegătorii de ceai să muncească din greu în sezonul următor. Acrobații se rostogoleau, clovni beau din butelci cu vin, bărbați în costume colorate se clătinau prin grădină pe picioroange, iar servitoarele și servitorii cântau și dansau pe melodii populare de recoltă. Era o scenă atât de li, plină de ceea ce îmi imaginam că era lumea exterioară a bărbaților: gesturi sălbătice, expresii faciale exagerate și disonanța gongurilor, a castanietelor și a tobelor. Am închis ochii, să nu mai aud vuetul, și am încercat să mă concentrez mai profund pe ceea ce se întâmpla în mine, pentru a-mi găsi liniștea interioară. Inima mi s-a potolit. Când am deschis ochii, l-am văzut din nou prin deschizătura paravanului pe bărbatul pe care îl zărisem mai devreme. Avea ochii închiși. Oare simțea ce simțeam și eu?

Cineva m-a tras de mânecă. Am aruncat o privire spre dreapta și am văzut chipul mic și ciupit al lui Tan Ze, care mă privea cu atenție.

— Te uiți la băiatul de acolo? mi-a șoptit ea.

Am clipit de câteva ori și am încercat să-mi recâștig calmul, inspirând încet de câteva ori.

— Și eu mă uitam la el, mi-a mărturisit ea, comportându-se mult prea îndrăzneț pentru vârsta ei. Probabil că tu ești deja logodită. Dar tata, a spus coborând bărbia în timp ce mă privea cu ochi vicleni – nu mi-a aranjat căsătoria încă. Spune că, având în vedere tulburările din țară, nimeni nu se va angaja în astfel de aranjamente prea curând. Nu se știe care familie va fi în ascensiune și care va fi în declin. Tata spune că e groaznic să-ți măriți fiica cu un bărbat mediocru.

Oare exista vreo modalitate prin care s-o fac pe fata asta să-și țină gura? m-am întrebat, și nu într-un fel plăcut.

Ze s-a întors din nou cu fața spre paravan și s-a uitat prin deschizătură.

— Îi voi cere tatei să se intereseze de familia tânărului.

De parcă ar fi avut de ales în privința căsătoriei! Nu știu cum s-a întâmplat atât de repede, dar eram geloasă și furioasă că încerca să mi-l fure. Desigur, nu era nicio speranță pentru mine și pentru tânărul acela. Așa cum spusese Ze, eu eram deja logodită. Dar în acele trei nopți de teatru voiam să visez romantism și să-mi imaginez că și viața mea ar putea avea un final fericit și plin de iubire, ca a lui Liniang.

Am alungat-o pe Ze din mintea mea și m-am lăsat transportată înapoi la piesă, la „Visul întrerupt”. În sfârșit, Liniang îndrăznește să iasă în grădina ei – grădina noastră. Ce moment minunat când vede totul pentru prima dată! Liniang se plânge că frumusețea florilor e ascunsă într-un loc pe care nimeni nu-l vizitează și vede grădina ca pe o versiune a ei înseși: în plină floare, dar neglijată. Înțelegem cum se simte. Emoțiile ei erau și ale mele, de fiecare dată când citeam rândurile acelea.

Liniang s-a întors apoi în camera ei, s-a îmbrăcat cu o rochie brodată cu flori de bujor și s-a așezat în fața oglinzii, gândindu-se la natura efemeră a frumuseții ei, la fel cum făcusem eu în dimineața aceea. — *Păcat de cea a cărei frumusețe este ca o floare minunată, când viața nu e mai lungă decât cea a unei frunze dintr-un copac, cânta ea, spunând de fapt cât de tulburătoare putea fi splendoarea primăverii și cât de efemeră. În sfârșit, înțeleg ce au scris poeții. Primăvara, pasiune; toamna, doar regrete. Oare voi vedea vreodată un bărbat? Cum mă va găsi iubirea? Cum îmi pot dezvălui adevăratele dorințe?*

Copleșită de tot ce trăise, a adormit. În vis, s-a dus la Pavilionul Bujorilor, unde i s-a arătat spiritul lui Liu Mengmei, îmbrăcat într-un veșmânt brodat cu model de salcie și ținând în mână o ramură de salcie. El a atins-o ușor pe Liniang cu frunzele. Și-au spus cuvinte dulci, iar el i-a cerut să compună un poem despre salcie. Apoi au dansat împreună.